

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 035092 24 Uvp
Banjaluka, 26. februar 2026. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Ljiljane Bošnjak Glizijan, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Božane Vulić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u postupku po zahtjevu A. P., A. P., S. P., N. B., Z. B. i L. B., koje zastupa punomoćnik Vanja Lakić, advokat iz Banjaluke, Branka Ćopića 9, protiv Grada Banjaluka, Odjeljenja za prostorno uređenje, radi donošenja upravnog akta u izvršenju presude, odlučujući o zahtjevu podnosioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 035092 23 U od 26. marta 2024. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj 26. februara 2026. godine, donosi

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev podnosioca za naknadu troškova postupka za sastavljanje zahtjeva, u ukupnom iznosu od 1.755 KM, kao neosnovan.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijen zahtjev podnosioca za donošenja upravnog akta u izvršenju presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 031288 22 U od 28. novembra 2022. godine, te odbijen zahtjev za naknadu troškova postupka. Tim zahtjevom, podnosioci su tražili, na osnovu člana 52. stav 1. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), donošenje novog upravnog akta, u izvršenju presude Okružnog suda u Banjaluci od 28. novembra 2022. godine.

U obrazloženju pobijane presude je navedeno da je, u izvršenju presude od 28. novembra 2022. godine, kojom je tužba uvažena i poništen akt tuženog Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske, broj: 15.03-360-17/22 od 11. februara 2022. godine, tuženo Ministarstvo donijelo rješenje, broj: 15.03-360-17/22 od 29. juna 2023. godine, kojim je poništeno rješenje Odjeljenja za prostorno uređenje Grada Banjaluka, broj: 03-360-268/20 od 17. januara 2022. godine i spis vraćen organu na ponovni postupak. Podnosioci zahtjeva to ne osporavaju, već samo navode da prvostepeni organ nije donio rješenje u izvršenju navedene presude i traže da sud donese rješenje kojim će odbiti zahtjev investitora „Lukić invest” d.o.o. Banjaluka, za izdavanje građevinske dozvole. Zahtjevom traže da sud donese prvostepeno rješenje. Okolnost da prvostepeni organ nije postupio po rješenju Ministarstva od 29. juna 2023. godine i nije donio novi upravni akt, uvažavajući primjedbe i pravno shvatanje izraženo u tom rješenju, prema stavu suda, ne može biti od uticaja na odluku suda po zahtjevu za izvršenje presude, koju je tuženi nesporno izvršio.

Pored toga, sud ne može vršiti poslove iz nadležnosti prvostepenog organa, pa ni donijeti rješenje umjesto njega, jer takvo ovlaštenje suda ne proizlazi iz člana 52. ZUS. Kako je tuženo Ministarstvo, u izvršenju presude od 28. novembra 2022. godine, donijelo novi upravni akt, odnosno rješenje od 29. juna 2023. godine, sud nalazi da nisu ispunjeni uslovi iz člana 52. ZUS, te je zahtjev za izvršenje presude neosnovan, zbog čega odlučuje kao u izreci te presude.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude podnosioci osporavaju njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. ZUS. Nije sporna činjenica da je Ministarstvo postupilo po presudi i donijelo rješenje od 29. juna 2023. godine. Međutim, na ovaj način presuda nije izvršena, jer prvostepeni organ nije postupio po presudi. Sud je od Grada Banjaluka, Odjeljenja za prostorno uređenje tražio izjašnjenje o razlozima zbog kojih upravni akt nije donesen, te je obaviješten da je razlog nedonošenja, što se spis nalazi kod Vrhovnog suda Republike Srpske, po zahtjevu za vanredno preispitivanje presude od 28. novembra 2022. godine. Ostaje nejasno, zbog čega je sud tražio od organa da se izjasni o razlozima nedonošenja rješenja, ako je smatrao da je za donošenje odluke po zahtjevu jedino bitno da je Ministarstvo postupilo po presudi. Ukoliko je sud smatrao da nije mogao postupiti u skladu sa članom 52. stav 2. ZUS i donijeti rješenje koje u svemu zamjenjuje upravni akt, jer nema ovlaštenje za to, imao je mogućnost da organ sankcioniše pokretanjem prekršajnog postupka, pred Republičkom upravnom inspekcijom, u smislu člana 65. stav 1. tačka 3) ZUS, odnosno stav 3. istog člana. Sud je imao mogućnost i ovlaštenje da postupi u skladu sa članom 52. stav 2. ZUS i donese rješenje koje u potpunosti zamjenjuje upravni akt, jer razlozi nedonošenja upravnog akta nisu opravdavajući. Na obavezu donošenja novog upravnog akta upućuje kako rješenje Ministarstva od 29. juna 2023. godine, tako i član 227. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP). Iz obrazloženja pobijane presude se ne može zaključiti da li sud razloge prvostepenog organa smatra opravdavajućim, niti se može zaključiti zbog kojih razloga sud ne može umjesto upravnog organa donijeti odluku, kada takvo ovlaštenje proizlazi iz člana 52. stav 2. ZUS. Suprotno tvrdnji suda, u članu 52. ZUS je sadržano ovlaštenje suda da donese odluku umjesto upravnog organa i na taj način omogući strankama da ostvare svoja prava ili zaštite pravne interese, u situaciji kada organ ne postupa po pravosnažnoj sudskoj odluci. Predlažu da se zahtjev uvaži, presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje. Traže naknadu troškova postupka za sastav zahtjeva, u ukupnom iznosu od 1.755 KM.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da su podnosioci sudu nižeg stepena podnijeli zahtjev 28. septembra 2023. godine, za donošenje novog upravnog akta, u izvršenju presude Okružnog suda u Banjaluci od 28. novembra 2022. godine, uz obrazloženje da je tuženo Ministarstvo, u izvršenju presude, donijelo rješenje od 29. juna 2023. godine, kojim je poništeno rješenje Odjeljenja za prostorno uređenje Grada Banjaluka od 17. januara 2022. godine i spis vraćen organu na ponovni postupak, s nalogom da uvaži primjedbe i pravno shvatanje izraženo u tom rješenju i donese novi upravni akt, u roku od 30 dana od prijema rješenja. S obzirom da novo rješenje nije doneseno u roku određenom u drugostepenom rješenju, podnosioci su se 8. septembra 2023. godine, obratili organu zahtjevom za donošenje novog rješenja. Međutim, prvostepeni organ nije donio rješenje. Zato, podnosioci traže da sud, umjesto prvostepenog organa, na osnovu člana 52. stav 1. ZUS, donese rješenje kojim se odbija zahtjev „Lukić invest” d.o.o. Banjaluka, za izdavanje građevinske dozvole. Pobijanom presudom se odbija zahtjev podnosioca, iz razloga navedenih u uvodnom dijelu obrazloženja ove presude.

Zahtjev podnosioca za vanredno preispitivanje pobijane presude nije osnovan.

Po ocjeni ovog suda, pravilan je stav suda u pobijanoj presudi da nisu ispunjeni zakonom propisani uslovi iz člana 52. ZUS, kojim je data mogućnost stranci da zahtijeva od suda donošenje upravnog akta ako nadležni organ poslije poništenog upravnog akta ne donese novi upravni akt, a priroda upravne stvari to dozvoljava. Navedeno iz razloga, što je tuženo Ministarstvo izvršilo presudu Okružnog suda u Banjaluci od 28. novembra 2022. godine i donijelo rješenje od 29. juna 2023. godine, kojim je poništeno rješenje prvostepenog organa od 17. januara 2022. godine i spis vraćen organu na ponovni postupak.

Suprotno navodima zahtjeva, ispravan je stav suda u pobijanoj presudi da stranka ne može tražiti od suda da donese rješenje po članu 52. ZUS, u slučaju kad je prije traženja da sud donese takvo rješenje, tuženi upravni organ već donio novi upravni akt, umjesto poništenog akta, kao što je slučaj u predmetnoj stvari.

Na drugačije odlučivanje ne utiče okolnost da, nakon donošenja novog rješenja tuženog kojim je poništeno prvostepeno rješenje i spisi vraćeni organu da ponovo odluči u skladu sa datim primjedbama i iznesenim pravnim shvatanjem, prvostepeni organ nije donio novo rješenje u roku iz člana 227. ZOUP. U ovakvoj pravnoj situaciji, stranka ima mogućnost da zaštitu svojih prava, zbog nedonošenja prvostepenog rješenja, ostvaruje u skladu sa odredbama člana 206. ZOUP, kojim je propisan rok za izdavanje rješenja, člana 231., kojim je propisano pravo žalbe kad prvostepeno rješenje nije doneseno i člana 232. istog zakona, kojim je propisan rok za donošenje rješenja po žalbi.

U međuvremenu, prvostepeni organ je donio novu odluku. Spisu predmeta je priložen novi upravni akt Odjeljenja za prostorno uređenje Grada Banjaluka, broj: 03-360-268/20 od 29. aprila 2024. godine, donesen u izvršenju rješenja Ministarstva od 29. juna 2023. godine, kojim je odbijen zahtjev „Lukić invest” d.o.o. Banjaluka, za izdavanje građevinske dozvole.

Kako ne stoje ni ostali navodi zahtjeva, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, zbog čega zahtjev podnosioca odbija, na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka iz stava 2. izreke ove presude, temelji se na članu 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 i 27/24), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS. Kako sa zahtjevom za vanredno preispitivanje presude nisu uspjeli, podnosioci nemaju pravo na naknadu troškova postupka, pa se zahtjev odbija kao neosnovan.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Ljiljana Bošnjak Glizijan

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić